

SCENOGRAPHIA COPERNICANI SYSTEMATIS.

COPERNICANI SYSTEMATIS SCENOGRAPHIAM, rudi penicillo delineatam, exhibet hæc Imago Scenographica, succedens præcedenti, quæ Hypothesin eandem planâ picturâ conspiciendam imperitiorum oculis subiecit. Eius descriptio est, ut sequitur.

SOL. SOL totius Mundi aspeclabilis moderator, & Rex, Corporumque omnium, in Universo, magnitudinem mole suâ vastissimâ excedens, in cunctarum Rerum Creaturarum medullis suum solium locavit, ex quo radios suos splendidissimos, & calidissimos quaquaversum ejaculatur, ut non modo lucis suæ jucundissimæ aspectu Universas Creaturas exhilaret, sed etiam vivifici sui caloris participes reddat. Præstantissimus autem est inter omnia illa Corpora, quorum ornatu admirando Mundanum hoc Amphitheatrum superbit, utpote quem, tanquam Gubernatorem quendam Universalem, ad hujus Regni Mundani gubernaculum, admovit *Divina Sapientia*, seu passim *Sacri Eloqui* Paginæ testimonio suis indubitatis manifestant. Hinc in summam raptus admirationem Sapientissimus, Potentissimus, & divissimus Rex *Salomon* in hanc erupit exclamationem; *Sol admirabile vas Altissimi*: Et Antiquitas tam admirandâ tanti Corporis operatione in tantam abrepta est cœcitatem, ut memoriâ veri Dei depositâ, inter Numina sua Solem retulerit, ac ipsi divinum honorem exhibuerit. Philosophorum certè haud pauci fuerunt, qui animâ rationis particeps ipsum præditum esse asserentes, omnium quoque rerum tam generatorum, quàm generandarum, causam Universalissimam existere arbitratii sunt. Etenim absque illius concursu nihil quidquam produci posse, aut solvere affirmantes concludebant, eo consistente, aut etiam remoto, vel evanescente, omnes cœlestes influxus cessaturos, omnium causarum secundarum potestates, & effectus vanos futuros, totamque hujus Theatri Mundani Machinam in perpetuâ caligine & obscuritate versaturam esse. Harum rerum meditationes piæ & frequentes excitent oportet pios, atque verè Christianos animos, ad indefinens præconium infinitæ illius Sapientiæ Divinæ, quâ *Sapientissimus Creator* utitur in perficiendis operibus suis, ut Divinæ suæ Majestatis gloriam infinitam & æternam per totum Mundum patefaciat.

MERCURIUS. MERCURIUS LXXX DIEBUS RECURRENT. Intima Linea Elliptica corpus Solis circumiens, viam ostendit Mercurii, perpetuo comitatu, *Phæbo* Regi suo adherentis, qui Planeta ob nimiam suam viciniam, quâ Solari Regiæ contiguus est, rarius se conspiciendum offert, & hæcenus omnium eorum, qui circulearem hypothesin adhibuerunt, numeros, & supputationes elusit. Etenim centri deferentis librationem annuam parum felici successu definire tentavit *Ptolemæus*, imò & ipse *Copernicus*, sicut etiam *Christianus Longomontanus*, quorum hypothesès nec longiorem Mercurii moram versus Aphelium, nec celeriores transitus per Perihelium, differentias nimirum Phænomenon nostris temporibus accuratissimè observatas, ostendunt, nec etiam motus, & observationes hujus Planetæ unquam exhibere poterunt. Planetarum viam Ellipticam statuit *Keplerus*, præterquam, ait *Bullialdus in Philolœica Astronomia lib. 10. cap. 1. sin gyros alios torquere Planetarum incessus tentaverit quisvis, vim istis faciendo oleum & operam indet. & Sisyphi saxum volvet*. Sed de his in Planetarum Theoriâ luculentius agemus.

VENUS. Q. VENUS. VENUS IX. MENSIBUS RECURRENT. Altera Linea Elliptica ci cumcira Solem ducta Veneris semitam monstrat, revolutionisque tempus designat. Hic Planeta non minus quàm Mercurius Solem Regem suum comitari gaudet, eaque de causâ matutino tem-

pore antegressu suo ejus adventum prænunciat, ac vespere, ut pedisequus cum à tergo sequitur. Unâ cum Mercurio nobis conspicitur, quando cum ipso in unâ eademque lineâ coincidit, quæ per Solem & terram ducitur, idcirco motus horum duorum Planetarum circa Solem, & accelerationem aut retardationem, quas in unâ revolutione patiuntur, non habemus. Sic nobis præclusa est via, per quam aggredi possimus motuum indagacionem à primâ inæqualitate incipientibus. Sed ex maximis digressionibus earum stellarum è Sole manifestæ evadunt quantitates Orbium ad Terram comparatæ. Daris verò pluribus quantitatibus distantiarum à Sole, in variis orbitæ Planetæ locis, educitur Eccentricitatis Quantitas in iisdem partibus, quibus distantia à Sole discernuntur, Quæ Eccentricitas ad partes reducitur easdem, qualium axis Ellipticos fuerit 200. 000. Hæc docet *Bullialdus in Astronomiâ Philolœica lib. 9. de Stella Veneris, cap. 1.*

ORBITA GLOBI TERRESTRIS, ANNUO SPATIO CIRCA SOLEM CURRENTIS. SOLSTITIUM VERNUM. SOLSTITIUM ÆSTIVUM. SOLSTITIUM AUTUMNALE. SOLSTITIUM HYBERNUM. Cernis hic Terrestris Globi Orbitam, quam Orbem Magnum *Copernicus*, & cum sequuti Copernicani appellant, destinatam Telluris revolutioni annuæ circa Solem, descriptæ in præcedentis Imaginis descriptione. Cernis itidem Globum Terrestris quatuor iconibus diversis adumbratum, & Solstitia cum Æquinoctiis adumbrantem. Duorum Æquinoctiorum, sibi è regione oppositorum, alterum est Vernum, alterum Autumnale, Utrumque verò Utroque Globo Terrestris dimidiam partem albam, & dimidiam nigram ostendente designatur. Sic Utrumque Solstitium indicatur Utroque Globo, quorum alter majorem partem ultra Antarcticum Circulum nigram exhibens Solstitium Hybernium, & alter oppositus, majorem partem ultra Circulum Antarcticum albam monstrans, Solstitium Æstivum indicat. Ut imperitiores autem ex hæc Figurâ Scenographica Motum Terræ Diurnum, & Annuum, ut & tertium Inclinationis, aut Declinationis melius percipere queant, cum pro virili meâ oculis subijciam. Lineam Ellipticam duplicem suppone, inferiorem crenâ suâ Axis Terrestris apicem meridionalem & superiorem ejusdem Axis apicem septentrionalem crenâ suâ claudentem, itâ ut in his duabus crenis vertatur Axis singulis 24. horis semel, atque ita Diurnum motum atque ad Solem conversus unum diem, & ab eo averfus unam noctem efficiat. Aspicie jam Globum illum, in Icone hæc nostrâ Scenographica, qui inter Zodiaci Signum, Libram, & Solem interpositus adscriptis his verbis notatur; *Æquinoctium Vernum*. Quia in Signo Libræ versatur, & Sol oppositum Signum Arietis regit. Sol in Signo Arietis versari, & ob Axem Globi Terrestris cum Mundi Axe, ut & ejusdem Æquatore cum Mundi Æquatore coincidentem, atque itâ Medium Zodiacum prætereuntem, Æquinoctium Vernum esse dicitur. Tellus enim hic ab uno Polo ad alterum dimidiam sui partem Soli obvertit, alteram ab eo avertit, quoniam in media Elliptica versatur, secundum quam ulterius progrediens, & suum æquatorem, & axem cum æquatore & axe mundano semper parallelum continens magis versus Solem inclinatur, & diebus sensim accrescentibus, nodibusque decrecentibus, in nostro Hæmisphario Septentrionali, Solstitium Æstivum, & in opposito Hæmisphario Australi, cuius punctum Australe magis à Sole remotum est, Solstitium Brumale efficit; quia Axis Terræ semper perpendicularis seipsum & æquatorem suum in perpetuo Parallelismo cum Axe, & Æquatore Mundi continet, sive in mediam Ellipticam perveniat, sive Spirali suo motu per illam, more cæterorum Planetarum, ascendant vel descendat, atque itâ cursum suum per Signa Zodiaci, quod alii Solem facere dicunt, promoveat. Si itaque hic imaginatus fueris, Globum

Quantitas Orbium, & Eccentricitatis

Orbis Magni

Æquinoctium, & Solstitia

Diurnus Motus

Æquinoctium Vernum

Solstitium Æstivum

Parallelismus Axis Terrestris